

CONSILIUL LEGISLATIV

Biroul permanent al Senatului

365 / 10 iulie 2026

Biroul permanent al Senatului

493 / 2.09.2026

AVIZ

referitor la propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr.448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap

Analizând propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr.448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap (b365/08.06.2026), transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr. XXXV/2900/15.06.2026 și înregistrată la Consiliul Legislativ cu nr. D554/15.06.2026,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art. 2 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 73/1993, republicată, și al art. 29 alin. (4) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează negativ propunerea legislativă, pentru următoarele considerente:

1. Propunerea legislativă are ca obiect de reglementare modificarea și completarea Legii nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Potrivit Expunerii de motive, se urmărește „*eliminarea restrângerii năjustificate a dreptului la indemnizație și asigurarea acordării acesteia pe întreaga perioadă în care persoana beneficiază de servicii rezidențiale, indiferent de durata șederii și abrogarea dispozițiilor introduse prin OUG nr. 90/2025 referitoare la exercitarea opțiunii privind indemnizația acordată potrivit Legii nr. 448/2006*”.

Totodată, la art. II din proiect se propune ca „*persoanele ale căror prestații sociale au fost suspendate exclusiv ca urmare a procedurii de reevaluare prevăzute de lege*” să beneficieze de „*plata integrală a sumelor aferente perioadei de suspendare, în termen de 30 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei legi*”.

2. Prin conținutul său normativ, propunerea legislativă se încadrează în categoria legilor organice, fiind incidente prevederile art. 73 alin. (3) lit. p) din Constituția României, republicată, iar în aplicarea dispozițiilor art. 75 alin. (1) din Legea fundamentală, prima Cameră sesizată este Senatul.

3. Precizăm că, prin avizul pe care îl emite, Consiliul Legislativ nu se pronunță asupra oportunității soluțiilor legislative preconizate.

4. Menționăm că propunerea legislativă a fost avizată nefavorabil de către Consiliul Economic și Social.

5. Raportat la domeniul de reglementare al propunerii, menționăm că este necesar și **avizul Autorității Naționale pentru Protecția Drepturilor Persoanelor cu Dizabilități**, care, potrivit art. 7 alin. (1) lit. c) din Hotărârea Guvernului nr. 234/2022 privind atribuțiile, organizarea și funcționarea Autorității Naționale pentru Protecția Drepturilor Persoanelor cu Dizabilități, cu modificările și completările ulterioare, „**avizează**, prin Ministerul Muncii și Solidarității Sociale, **proiectele de acte normative cu impact asupra domeniului protecției și promovării drepturilor persoanelor cu dizabilități**”.

6. Referitor la **Expunerea de motive**, în primul rând, constatăm că nu sunt prezentate clar și complet **măsurile concrete care se urmăresc a fi stabilite prin prezenta propunere**, respectiv în ce vor consta intervențiile legislative care vor fi aduse Legii nr. 448/2006 și nici soluțiile propuse prin normele de sine stătătoare.

Astfel, potrivit textului propunerii legislative, la art. I pct. 1 se modifică art. 43 alin. (4) lit. b), la art. I pct. 2 „se introduce un nou alineat” „după articolul 58”, iar la art. II se propune ca „*persoanele ale căror prestații sociale au fost suspendate exclusiv ca urmare a procedurii de reevaluare prevăzute de lege*” să beneficieze de „*plata integrală a sumelor aferente perioadei de suspendare, în termen de 30 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei legi*”, însă în **Expunerea de motive se face referire doar la „modificările aduse art. 43 alin. (4) lit. b)”** prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 90/2025, fără ca soluțiile legislative cuprinse la art. I pct. 2 și la art. II să fie menționate sau argumentate în cuprinsul acesteia.

Prin urmare, sunt încălcate prevederile art. 32 alin. (2) teza I din Legea nr. 24/2000, potrivit cărora motivarea trebuie să se refere la **forma finală a proiectului de act normativ**.

În acest context, precizăm că, potrivit considerentelor Deciziei nr. 238/03.06.2020 a Curții Constituționale (reiterate în Decizia nr. 405/21.09.2022) și având în vedere cele statuate în Decizia nr. 2/13.03.2023 a Înaltei Curți de Casație și Justiție - Completul pentru

soluționarea recursului în interesul legii, **în funcție de expunerea de motive** a unui act normativ **se apreciază voința legiuitorului**.

În al doilea rând, menționăm că din cuprinsul Expunerii de motive nu reiese ca soluțiile legislative preconizate să fi fost precedate de o temeinică fundamentare, nefiind respectate prevederile art. 6 alin. (1) din Legea nr. 24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, potrivit căroră „*proiectul de act normativ trebuie să instituie reguli necesare, suficiente și posibile care să conducă la o cât mai mare stabilitate și eficiență legislativă. Soluțiile pe care le cuprinde trebuie să fie temeinic fundamentate, luându-se în considerare interesul social, politica legislativă a statului român și cerințele corelării cu ansamblul reglementărilor interne (...)*”.

Observăm, aşadar, că nu este respectată structura instrumentului de prezentare și motivare, prevăzută la art. 31 din Legea nr. 24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, nefiind prezentate, printre altele, informații referitoare la impactul financiar asupra bugetului general consolidat, afirmându-se doar că „*impactul bugetar este limitat la menținerea cheltuielilor deja asumate în cadrul sistemului de protecție socială*” (fiind evident că soluțiile legislative preconizate vor genera costuri pentru bugetul de stat, dat fiind că vizează acordarea de indemnizații unor persoane care, *de lege lata*, nu beneficiază de acestea) și nici informații referitoare la consultările derulate în vederea elaborării propunerii.

Referitor la aceste aspecte, semnalăm că, la paragrafele 80 și 81 din Decizia nr. 139 din 13 martie 2019, Curtea Constituțională a statuat că „**Lipsa unei fundamentări temeinice a actului normativ în discuție determină, pentru motivele arătate, încălcarea prevederilor din Constituție cuprinse în art. 1 alin. (5)** potrivit căroră, «În România, respectarea Constituției, a supremației sale și a legilor este obligatorie», precum și ale art. 147 alin. (4) potrivit căroră deciziile Curții Constituționale sunt general obligatorii”¹, dar și a „**dispozițiilor art. 1 alin. (3) din Constituție, care consacră statul de drept și principiul dreptății**”. De asemenea, s-a reținut că „Fundamentarea temeinică a inițiativelor legislative reprezintă o exigență impusă de dispozițiile constituționale menționate, întrucât **previne arbitrarul în activitatea de legiferare, asigurând că legile propuse și adoptate răspund unor nevoi sociale reale și dreptății sociale (...)**”.

7. În ceea ce privește soluția legislativă preconizată la **art. I pct. 1 pentru art. 43 alin. (4) lit. b)**, semnalăm următoarele:

¹ Citând pct. 2.21 și 2.22 din Decizia nr. 682 din 27 iunie 2012.

7.1. Potrivit art. 42 alin. (4) din Legea nr. 448/2006, „*Părinții sau, după caz, reprezentanții legali ai copilului cu handicap grav, persoana sau familia care a primit în plasament un copil cu handicap grav, adulții cu handicap grav ori reprezentanții legali ai acestora, cu excepția celor cu handicap vizual grav, pot opta între asistent personal și primirea unei indemnizații lunare*”.

7.2. Conform art. 5 pct. 6 și art. 39 alin. (1) din Legea nr. 448/2006, *asistentul personal al persoanei cu handicap grav este „persoana care supraveghează, acordă asistență și îngrijire copilului sau adultului cu handicap grav, pe baza planului de abilitare-reabilitare pentru copilul cu handicap, respectiv a planului individual de servicii al persoanei adulte cu handicap”, și care își desfășoară activitatea în baza unui contract individual de muncă încheiat cu primăria localității de domiciliu sau reședință a persoanei cu handicap grav.*

7.3. În ceea ce privește indemnizația lunară prevăzută la art. 42 alin. (4), precizăm că, prin acordarea acesteia, adultului cu handicap grav i se oferă posibilitatea de a-și alege persoana pe care o va plăti pentru a-i asigura asistența, îngrijirea și protecția. Potrivit art. 43 alin. (2) din Legea nr. 448/2006, plata acestei indemnizații lunare se asigură de primăriile în a căror rază teritorială își are domiciliul sau reședința persoana cu handicap grav.

7.4. Așadar, atât asistentul personal, cât și indemnizația lunară prevăzută la art. 42 alin. (4) au același scop, respectiv asigurarea îngrijirii și protecției persoanei cu handicap grav, motiv pentru care nu pot fi acordate în același timp aceleiași persoane.

Prin urmare, din moment ce o persoană cu handicap grav nu poate beneficia, în același timp, și de asistent personal, și de o indemnizație lunară de însoțitor, soluția prevăzută *de lege lata* la art. 43 alin. (4) lit. b) este corectă și firească, deoarece adultului cu handicap grav, care se află în îngrijirea și protecția asistentului personal profesionist, în centre rezidențiale ori în alte tipuri de instituții rezidențiale cu caracter social, medical și medico-social în care se asigură întreținere din partea autorității administrației publice pe o perioadă mai mare de o lună, îi sunt asigurate îngrijirea și protecția de către asistentul personal profesionist sau în respectivele centre, nefiind necesară și acordarea indemnizației lunare de însoțitor care are același scop final.

7.5. În plus, potrivit art. 46 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 448/2006, pentru fiecare adult cu handicap grav, care beneficiază de serviciul asistent personal profesionist și care nu realizează venituri ori realizează venituri de până la nivelul salariului de bază minim brut pe economie,

se acordă o alocație lunară de îngrijire reprezentând cheltuieli lunare de hrană și echipament, astfel: 1,5 din indicatorul social de referință, prevăzut de Legea nr. 76/2002 privind sistemul asigurărilor pentru somaj și stimularea ocupării forței de muncă, cu modificările și completările ulterioare.

7.6. În același timp, precizăm că, potrivit art. 51 alin. (10) din Legea nr. 448/2006, **finanțarea măsurilor de protecție** (printre care se numără și cele de tip asistent personal, asistent personal profesionist și centrele rezidențiale) „se asigură de la bugetul de stat, prin bugetul direcțiilor generale de asistență socială și protecția copilului sau al autorității administrației publice locale la nivel de municipiu, oraș sau comună, după caz, din sume defalcate din taxa pe valoarea adăugată alocate cu această destinație, în proporție de cel mult 90% din necesarul stabilit anual de Ministerul Muncii și Solidarității Sociale la elaborarea bugetului de stat, în baza standardelor de cost calculate pentru beneficiari/tipuri de servicii sociale”.

Totodată, semnalăm că, potrivit Notei de fundamentare la proiectul de Ordonanță de urgență pentru modificarea și completarea unor acte normative, care s-a concretizat în Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 90/2025 (act normativ invocat și de inițiatori în Expunerea de motive), modificarea art. 43 alin. (4) lit. b) s-a realizat **pentru „evitarea dublei finanțări”**, „în sensul că persoanele cu dizabilități nu pot beneficia de prestații sociale, dacă beneficiază de servicii sociale în care se asigură întreținere și asistență din buget de stat”.

De asemenea, menționăm că din Expunerea de motive, în care se face referire la „*Cheltuielile personale ale beneficiarilor, necesitățile individuale, produsele de igienă, articolele de îmbrăcăminte ... și alte cheltuieli curente*”, afirmându-se că acestea „*subzistă indiferent dacă persoana locuiește în familie sau într-un centru rezidențial*”, ar reieși că se face confuzie între indemnizația lunară prevăzută la art. 42 alin. (4) și indemnizația lunară prevăzută la art. 58 alin. (4) lit. a) pct. (i), care a fost instituită pentru garantarea dreptului fundamental la un nivel de trai decent, prevăzut la art. 47 din Constituție.

7.7. Având în vedere aspectele prezentate mai sus, **soluția legislativă propusă** la art. I pct. 1 din proiect pentru 43 alin. (4) lit. b), care vizează doar adulții cu handicap grav (pe lângă faptul că nu respectă prevederile art. 62 alin. (2) din Legea nr. 24/2000, prin folosirea verbului „beneficiază” fiind în contradicție cu partea introductivă, *de lege lata*, unde este folosită forma negativă a verbului - „**Nu beneficiază**”), **nu este corectă și nu poate fi aplicată**, deoarece

aduce atingere principiului egalității de tratament și dreptului la protecție a persoanelor cu handicap, prevăzute la art. 16 alin. (1) și la art. 50 din Constituție, fiind în mod evident discriminatorie față de alte persoane cu handicap care beneficiază de îngrijirea și protecția unui asistent personal profesionist sau se află în centre rezidențiale ori în alte tipuri de instituții rezidențiale cu caracter social, medical și medico-social. Astfel, potrivit prezentei propuneri, ar însemna ca adultii cu handicap grav, pe perioada în care se află în îngrijirea și protecția asistentului personal profesionist, în centre rezidențiale ori în alte tipuri de instituții rezidențiale cu caracter social, medical și medico-social, indiferent de durata șederii, să beneficieze și de indemnizația lunară prevăzută la art. 42 alin. (4), adică să beneficieze de două servicii/măsurile de protecție cu același rol, în timp ce persoanele încadrate în alte grade de handicap (accentuat, mediu sau ușor), pe perioada în care se află în îngrijirea și protecția asistentului personal profesionist (aici fiind doar cazul adultului cu handicap accentuat²), în centre rezidențiale ori în alte tipuri de instituții rezidențiale cu caracter social, medical și medico-social, să nu beneficieze și de acea indemnizație.

8. La art. I pct. 2, în primul rând, semnalăm că, din modul defectuos în care este formulată partea dispozitivă („*După articolul 58 se introduce un nou alineat*”) nu reiese intenția de reglementare: completarea art. 58 cu un nou alineat sau introducerea unui nou articol după art. 58.

În al doilea rând, referitor la textul preconizat la alin. (5), care se va introduce „după art. 58”, prin care se propune ca *prestățiile sociale prevăzute la alin. (3) și (4)*³ să nu poată fi suspendate pe durata procedurilor administrative de reevaluare a încadrării în grad de handicap ori neîncadrare în grad de handicap, precizăm că, din analiza prevederilor Legii nr. 448/2006, nu reiese că în prezent prestațiile sociale acordate în baza acestui act normativ se suspendă pe durata procedurilor de reevaluare a persoanelor cu handicap.

Este posibil ca inițiatorii să fi avut în vedere, în mod greșit, prevederile art. 58³ alin. (5) din Legea nr. 448/2006 - „*Dreptul la prestațiile sociale prevăzute la art. 58 alin. (3) și (4) se suspendă pe perioada reevaluării prevăzute la alin. (1)*” -, care au fost abrogate prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 90/2025 (art. I pct. 14), însă

² Deoarece, potrivit art. 45 alin. (1) din Legea nr. 448/2006, doar adultul cu handicap grav sau cel cu handicap accentuat „poate beneficia de asistență personală necesară vieții și integrării în comunitate, precum și pentru prevenirea izolării sau segregării de comunitate din partea unui asistent personal profesionist, în baza evaluării nevoilor individuale”.

³ Întrucât intenția de reglementare nu este clară, nu se înțelege ce prestații sociale sunt vizate: cele prevăzute la art. 58 alin. (3) și (4) sau altele.

acele prevederi vizau reevaluarea unei anumite categorii de persoane cu handicap, respectiv a persoanelor care dețineau „certificat de încadrare în grad de handicap, emis pentru cel puțin una dintre afecțiunile prevăzute în ordinul ministrului sănătății emis în temeiul art. 22 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice, republicată, cu modificările și completările ulterioare, titulare ale unui permis de conducere”.

Prin urmare, nu se poate aprecia dacă soluția legislativă propusă este corectă, nediscriminatorie și poate fi aplicată, mai ales că nu este menționată și nici argumentată în cuprinsul Expunerii de motive.

9. La **art. II**, semnalăm că soluția legislativă preconizată, care nici măcar nu este menționată în Expunerea de motive, este neclară și lipsită de predictibilitate prin folosirea sintagmei „ale căror **prestații sociale** au fost **suspendate exclusiv** ca urmare a **procedurii de reevaluare prevăzute de lege**”, neînțelegându-se ce prestații sociale au fost avute în vedere și mai ales în baza căror prevederi au fost suspendate (utilizarea adverbului „exclusiv” conducând la ideea că ar exista și prestații sociale care au fost suspendate în alte condiții/ca urmare a unei alte proceduri).

Totodată, precizăm că, potrivit art. IV din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 90/2025, „**Prestațiile prevăzute la art. 58 alin. (3) și (4) care au fost suspendate în temeiul deciziilor/dispozițiilor de suspendare a drepturilor emise pentru dosarele supuse reevaluării potrivit prevederilor art. 58³ din Legea nr. 448/2006, urmează să fie restituite în luna următoare celei în care deciziile/dispozițiile sunt revocate din oficiu sau la solicitarea persoanei cu handicap, dacă noul certificat de încadrare în grad de handicap nu a fost emis**”.

*

* *

Având în vedere cele de mai sus, propunerea legislativă nu poate fi promovată în forma propusă.

PREȘEDINTE
Florin TORDACHE

București
Nr. 648/09.07.2026